

سور بُز

(The Feast of the Goat)

نوشتہ ماریو بارگاس یوسا

ترجمہ عبدالله کوثری

انتشارات علم
تهران - ۱۳۸۸

۱

اورانیا.^۱ پدر و مادر چندان لطفی در حق اش نکرده بودند، نامش آدم را به یاد سیاره‌ای در آسمان یا فلزی معدنی می‌انداخت، به یاد همه چیز مگر زنی بلندبالا و خوش‌سیما با پوست آفتاب سوخته و چشم‌های درشت و سیاه کم و بیش غمگین که از توی آینه به او نگاه می‌کرد. اورانیا! واقعاً که چه اسمی. خوشبختانه حالا دیگر کسی به‌این اسم صدایش نمی‌کرد، حالا به‌او اوری می‌گفتند، یا دوشیزه کابرا، یا خانم کابرا، دکتر کابرا. تا آنجا که یادش می‌آمد از وقتی ساتتو دومینگو^۲ یا سیوداد تروخیو^۳ را (آخر آن روزها هنوز نام قدیمی شهر را به آن برنگردانده بودند) ترک کرده بود، در آدریان^۴ یا بوستان یا واشنگتن دی.سی یا نیویورک هیچ کس اورانیا صدایش نکرده بود، برخلاف خانه یا مدرسه ساتتو دومینگو که خواهران راهبه و هم‌کلاسی‌هاش این اسم مضحک را که از وقت تولد به‌او تحمیل شده بود دقیق و درست تلفظ می‌کردند. بیینی سلیقه پدرش بود یا مادرش؟ دیگر خیلی دیر است، دخترجان، مادرت توی بهشت است و پدرت محکوم به مرگی تدریجی. هیچ وقت سر در نمی‌آری. اورانیا! چه بی‌معنی، درست

1. Urania

2. Santo Domingo

3. سیوداد به معنای شهر. Ciudad Trujillo.

4. Adrian

تعطیلی را حرام کردی؛ با وجودی که هیچ وقت فرصت نداشتی آن همه شهر و منطقه و کشور - مثلاً رشته کوه‌های پوشیده از برف آلاسکا - را که دوست داشتی بینی، حالا به جزیره‌ای برگشته‌ای که قسم خورده بودی پا به آن نگذاری؟ یعنی این نشانه ضعف است؟ نتیجه احساساتی شدن در سن بالا؟ فقط و فقط کنجکاوی. تا این را به خودت ثابت کنی که می‌توانی در خیابان‌های این شهر که دیگر شهر تو نیست بگردی، در سرتاسر این کشور غریبه سفر کنی و نگذاری اندوه، دلتگی، نفرت، تلخ‌کامی و خشم را در تو بیدار کند. نکند آمده‌ای تا هلاکت پدرت را به چشم بینی؟ آمده‌ای تا بینی دیدار تو بعد از آن همه سال، چه تأثیری براو می‌گذارد؟ لرزه‌ای در سراپایش می‌دود. اورانیا، اورانیا! چه می‌شود اگر بعد از این همه سال کشف کنی که پشت آن ذهن مصمم و منضبط که نامیدی و یأس در آن راه ندارد، پشت آن باروی استوار که مایه ستایش و رشك همه است، دلی مهریان، شرمگین، زخم‌خورده و احساساتی داری؟ خنده‌ای بلند سر می‌دهد. پرت و پلاس است، دخترجان.

کفش ورزشی، شلوار و بلوزی خوش‌دوخت می‌پوشد و موهاش را عقب می‌کشد. لیوانی آب خنک می‌نوشد و دست می‌برد تا تلویزیون را روشن کند و برنامه سی‌ان‌ان را بینند، اما تصمیمش عوض می‌شود. همانجا کنار پنجره می‌ماند، چشم دوخته به‌اقیانوس، به‌مالکون، به‌جنگلی از بام‌ها، گلستانه‌ها، گبدها، برج‌های کلیسا و کاکل درختان. شهر چقدر بزرگ شده. در سال ۱۹۶۱ که تورفتی جمعیت اینجا سیصد هزار نفر بود و حالا بیشتر از یک میلیون نفر است. حالا پر شده از محله و خیابان و پارک و هتل. دیشب، توی اتومبیل کرایه، وقت رد شدن از مجتمع آپارتمانی بلاویستا^۱ و پارک ال‌میرادور^۲، که درست مثل سترال پارک

مثل این که آدم به شهر قدیمی سانتو دومینگو ڈگوسمان اهانت کند و به‌اش بگوید سیوداد تروخیو. یعنی این فکر پدرش هم بود؟ آن قدر متظر می‌ماند تا بتواند دریا را از پنجره اتاقش در طبقه نهم هتل خاراگوا به چشم بینند. کمی بعد تاریکی رنگ می‌باشد و آبی درخشان افق دم بدم سیزتر می‌شود، و این آغاز چشم‌آندازی است که او از وقتی بیدار شده به‌انتظار آن بوده، یعنی از ساعت چهار صبح؛ هرچند که دیشب تحريم آرام‌بخش‌ها را شکسته بود و قرص خواب خورده بود.

سطح سرمه رنگ اقیانوس با رگه‌هایی از کف در خط دوردست افق با آسمان سربی رنگ یکی می‌شد، اما اینجا در ساحل، موج‌هایی هیاهوگر با کاکل سپید برگذرگاه ساحلی و مالکون^۱ می‌خوردند، و او می‌توانست تکه‌هایی از جاده پهن را از لابلای نخل‌ها و درختان بادام دو سوی جاده بینند. آن روزها هتل خاراگوا^۲ درست مقابل مالکون بود. حالاتِ مالکون افتاده. تصویری در خاطره‌اش جان می‌گیرد - یعنی آن روز بود؟ - تصویر دختری کوچک که دست پدرش را گرفته و وارد رستوران هتل می‌شوند تا با هم ناهار بخورند. میزی کنار پنجره به‌آنها دادند و اورانیا می‌توانست از پشت پرده‌های نازک تورباغ دلباز و استخر را با تخته‌های پرش و شناگرها تماشا کند. در حیاط اسپانیایی که دور تا دورش پوشیده از کاشی‌های برآق و پر از گلدان‌های میخک بود، ارکستر مرنگه^۳ می‌نواخت. یعنی آن روز بود؟ بلند می‌گوید «نه». خاراگوای آن روزها خراب شده و جای آن را این ساختمان عظیم با رنگ صورتی زننده گرفته، و این چیزی است که سه روز پیش وقتی وارد سانتو دومینگو شد، پاک مبهوتش کرد.

برگشتن ات کار درستی بود؟ پشیمان می‌شوی، اورانیا. یک هفته

1. Malecon

2. Jaragua

۳. Merengue، نوعی رقص خاص دومینیکن و هائیتی.